

יורדת, ושעולה יורדת ושיורדת
עולה. וסימן זה - (ישעיה מה) א"ף
ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר, הלשון של
משקל עומד באמצע, וסימן -
(ויקרא יט) במדה במשקל וגו'.
משקל - לשון שעומד באמצע.
וזה סוד (שמות ל) שקל הקדש
כתוב, ומאזנים עומדים בו
ונשקלו. איזה מאזנים? כמו
שנאמר (ויקרא יט) מאזני צדק,
וכלם עומדים במשקל בשקל
הקדש. רבי יהודה אמר, בשקל
הקדש - זו רוח הקדש.

אמר רבי יצחק, כתוב (תהלים לב)
בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו
כל צבאם. בדבר ה' שמים נעשו
- אלו שמים שלמטה שנעשו
בדבר שמים שלמעלה. ברוח -
שהוציא קול עד שהגיע לאותו
נהר ששופע ויוצא ולא פוסקים
מימיו לעולמים. וברוח פיו כל
צבאם - כל התחתונים עומדים
ברוח שהוא זכר.

(שם קד) משקה הרים מעליותיו
מפרי מעשיך תשבע הארץ.
משקה הרים מעליותיו, מה זה
עליותיו? כמו שאמרנו, שכתוב
(שם) המקרה במים עליותיו.
מפרי מעשיך תשבע הארץ - סוד
של אותו נהר ששופע ויוצא
למטה. זהו שכתוב עשה פרי
אשר זרעו בו וגו', והרי נתבאר.
יהי מארת ברקיע השמים להאיר
על הארץ. יהי מארת, חסר. רבי
חזקיה אומר, מארת ששורים בו
תקף הדין, קלוטת הדין. רבי
יוסי אמר, יהי מארת - למטה.
היא הלבנה שבה תלויה אספרה
לתינוקות העולם, ובה תלוי
מארת, בגלל שהיא מאור קטן
מכל המאורות, ולפעמים
שנחשכת ולא מקבלת אור.

ודסליק נחית ודנחית סליק. וסימן דא (ישעיה
מה) א"ף ב"ף א"ל.

רבי יוסי אמר טיפסא דשיקלא באמצעיתא
קיימא. וסימן (ויקרא יט) במדה במשקל
וגו'. משקל לישן דקיימא באמצעיתא. ורזא
דא (שמות ל) שקל הקדש כתיב. ומאזנים ביה
קיימן ואתקלו. מאן מאזנים כמה דאת אמר,
(ויקרא יט) מאזני צדק. וכלהו קיימין במשקל
בשקל הקדש. רבי יהודה אמר בשקל הקדש
דא רוח הקדש.

אמר רבי יצחק כתיב, (תהלים לג) בדבר יי
שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם.
בדבר יי שמים נעשו. אלין שמיא דלתתא
דאתעבירו בדבר שמים דלעילא. ברוח.
דאפיק קלא עד דמטי לההוא נהר דנגיד
ונפיק ולא פסקין מימיו לעלמין. וברוח פיו
כל צבאם. פלהו תתאי קיימין ברוח דאיהו
דכר.

משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיך תשבע
הארץ. משקה הרים מעליותיו. (תהלים
קד) מאן עליותיו פדקאמרן. דכתיב, (תהלים
קד) המקרה במים עליותיו. מפרי מעשיך תשבע
הארץ. רזא דההוא נהר דנגיד ונפיק לתתא
הדא הוא דכתיב עושה פרי אשר זרעו בו
וגו' והא אתמר:

יהי מארת ברקיע השמים להאיר על
הארץ. יהי מארת חסר. רבי חזקיה
אומר מארת דשריא ביה תקפא דדינא.
קילטא דדינא. רבי יוסי אמר יהי מארת
לתתא איהי סיהרא דבה תליא אספרה
לרביי עלמא. ובה תליא מארת. בגין
דאיהי נהרא זוטרא מפל נהורין. וזמנין
דאתחשכא ולא מקבלא נהורא.

בְּרִקְעַת הַשָּׁמַיִם - זֶהוּ רִקְעַת שֶׁהוּא כְּלֵלוֹת שֶׁל כָּלָם, בְּגִלְל שְׁנוּטֵל כֹּל הַמְּאֻרֹת, וְהוּא מְאִיר לְמֵאֹר הַזֶּה שְׁאִינוּ מְאִיר (וְהוּא תְּלוּיָהּ בּוּ בְּגִלְל שְׁנִדְבָקָה בָּהּ אוֹתָהּ מְאֹרָה, וְכוּ תְּלוּיִים לְמִטָּה כֹּל אוֹתָם מֵינִים אַחֲרֵים בְּגִלְל הַקְּטֵנֶת הָאוֹר).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְהוֹצִיא (וְאִפְלוּ) אֶת הַרְקִיעַ הַזֶּה שֶׁלֹּא מְאִיר. וְקוֹרְאִים לוֹ מְלֻכּוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם הוּא [שְׁמַאִיר] הַרְקִיעַ הַזֶּה, מְשׁוּם כִּף יְהִי מְאֻרֶת חֶסֶד ו'. מַה הַטַּעַם? שֶׁזֶה בְּלִי וְאִ"ו מוֹתָ הוּא בְּעוֹלָם.

יְהִי מְאֻרֶת כֹּלָּא בֵּיהּ תְּלִיָּא לְאַכְלָלָא לִילִית בְּעוֹלָמָא. כְּתִיב, (אִיּוֹב א) קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא. וְכְתוּב (יִשְׁעִיָּה ל) כִּי אִם שָׁם אֲדִיר ה' לְנוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב (שִׁם לד) אַף שָׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָהּ לָהּ מְנוּחָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, יְהִי מְאֻרֶת - אֶסְפֵּקְלָרְיָה שֶׁלֹּא מְאִירָה מְעַצְמָהּ, אֶלָּא עַל יְדֵי אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים שְׁמַאִירִים לָהּ כְּמוֹ עֲשֻׁשִׁית שְׁמַקְבֵּלֶת אוֹר שְׁמַאִיר. כְּתוּב (יהושע א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן - זוֹ אֶסְפֵּקְלָרְיָה שְׁאִינָה מְאִירָה. הַבְּרִית - אֶסְפֵּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה. הִנֵּה אֲרוֹן - זוֹהִי מְאֻרֶת. אֲרוֹן - תְּבָה לְהַכְנִיס בְּתוֹכָהּ תּוֹרָה שֶׁבְּכֻתֵּב. הַבְּרִית - זוֹ הַשֵּׁמֶשׁ שְׁמַאִירָה לָהּ, וְהִיא בְּרִית יַחַד עִם אֲרוֹן הַבְּרִית דּוֹקָא. אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ - הַבְּרִית שֶׁהוּא אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ.

וּמְשׁוּם שֶׁהָאֲרוֹן הַזֶּה הוּא אֲדוֹן, בְּגִלְל הַשֵּׁמֶשׁ שְׁמַאִירָה לָהּ וּמְאִירָה לְכָל הָעוֹלָם כִּף נִקְרָאת, וּמִמֶּנּוּ לִקְחָה אֶת הַשֵּׁם. וְנִקְרָא הָאֲרוֹן הַזֶּה אֲדוֹן בְּסוּד שֶׁל אֶל"ף דְּל"ת נו"ן צד"ק. כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ צְדִיק וְצָדֵק, כִּף אֲדו"ן אֲדַנ"י זֶה בְּזֶה תְּלוּיִים.

בְּרִקְעַת הַשָּׁמַיִם. דָּא הוּא רִקְעַת דְּאִיהוּ כְּלָלָא דְּכֻלְהוּ. בְּגִין דְּנִטִּיל כֹּל נְהוּרִין וְהוּא נְהִיר לְהֵאִי נְהוּרָא דְּלֹא נְהִירָא (וְהוּא תְּלִיָּא בֵּיהּ בְּגִין דְּאִתְדַבֵּק בָּהּ הוּא מְאֻרָה וְכִיּוֹ תְּלִיָּו לְתַתָּא כֹּל אֲנָן וְיִינָן אַחֲרֵינוּ בְּגִין זְעִירוֹ דְּנְהוּרָא).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר וְאִפִּיק (נ"א וְאִפִּילוּ) הֵאִי רִקְעַת דְּלֹא נְהִיר. וְקָרִינָן לִיהּ מְלֻכּוֹת שָׁמַיִם וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַחַיִּים. הַשָּׁמַיִם אִיהוּ (דְּנְהִיר) הֵאִי רִקְעַת. בְּגִינֵי כִּף יְהִי מְאֻרֶת חֶסֶד ו'. מְאִי טַעְמָא דְּהָא בְּלֹא וְאִ"ו מוֹתָא הוּא בְּעוֹלָמָא.

יְהִי מְאֻרֶת כֹּלָּא בֵּיהּ תְּלִיָּא לְאַכְלָלָא לִילִית בְּעוֹלָמָא. כְּתִיב, (אִיּוֹב א) קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא. וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה לג) כִּי אִם שָׁם אֲדִיר יי לְנוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה לד) אַף שָׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמִצָּאָהּ לָהּ מְנוּחָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר יְהִי מְאֻרֶת. אֶסְפֵּקְלָרְיָה דְּלֹא נְהִירָא מְגַרְמָה. אֶלָּא עַל יְדֵי דְּנְהוּרִין עֲלִיָּין דְּנְהוּרִין לָהּ בְּעֲשֻׁשִׁיתָא דְּלִקְטָא נְהוּרָא דְּנְהִיר. כְּתִיב, (יהושע א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא אֶסְפֵּקְלָרְיָה דְּלֹא נְהִירָא. הַבְּרִית אֶסְפֵּקְלָרְיָה דְּנְהִירָא. הִנֵּה אֲרוֹן דָּא הִיא מְאֻרֶת. אֲרוֹן תִּיבּוֹתָא לְאַעְלָאָה בְּגוּיָהּ תּוֹרָה שֶׁבְּכֻתֵּב. הַבְּרִית דָּא שְׁמַשָּׂא דְּנְהִיר לָהּ. וְאִיהִי בְּרִית בְּהִדְיָה אֲרוֹן הַבְּרִית דִּיִּיקָא. אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ. הַבְּרִית דְּאִיהוּ אֲדוֹן כֹּל הָאָרֶץ.

וּבְגִין דְּהֵאִי אֲרוֹן אִיהוּ אֲדוֹן. בְּגִין שְׁמַשָּׂא דְּנְהִיר לָהּ וְנְהִיר לְכָל עוֹלָמָא. הֵכִי אֶתְקָרִי (דף לד ע"א) וּמִנְיָה נִקְטָא שְׁמָא. וְאֶתְקָרִי הֵאִי אֲרוֹן אֲדוֹן בְּרִזָּא דְּאֶל"ף דְּל"ת נו"ן יו"ד. כְּמוֹ דְּאִמְרִינָן צְדִיק וְצָדֵק כִּף אֲדו"ן אֲדַנ"י דָּא בְּדָא תְּלִיָּין.